

BOR MADENLERİNİN İŞLETİLMESİNİN ÖZEL SEKTÖRE DEVRİ AÇIK BİR ÖZELLEŞTİRME DİR

Bilindiği üzere, yürürlükteki 2840 sayılı Kanun Bor tuzları, uranyum ve toryum madenlerinin aranması ve işletilmesi Devlet eliyle yapılır. Bu madenler için 6309 sayılı Maden Kanunu gereğince gerçek ve özel hukuk tüzelkişilerine verilmiş olan ruhsatlar iptal edilmiştir." şeklinde düzenlenmiştir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulu tarafından imzalanarak 5 Mart 2012 tarihinde Başbakanlığa iletilen "**Bor Tuzları, Trona ve Asfaltit Madenleri ile Nükleer Enerji Hammaddelerinin İşletilmesini, Linyit ve Demir Sahalarının Bazılarının İadesini Düzenleyen Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı**" Başbakan'ın imzasıyla, 20 Mart 2012 tarihinde B.02.0.KKG.0.10/101 - 487/1319 sayılı yazıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na gönderilmiştir.

TBMM Komisyonlarında görüşülen ve en son olarak 31 Ekim 2012 tarihinde ana komisyonda karara bağlanan Kanun tasarısı önümüzdeki günlerde TBMM Genel Kurulunda görüşülecektir. Bu süreçlerde aşağıda imzası bulunan meslek odaları ve sendikalar, olaya müdahil olmaya çalışmış ve tasarının geri çekilmesi için mücadele etmişlerdir.

Mevcut Kanununun 2. maddesine eklenen ve komisyonda kabul edilen fıkrada;

"Bu madenlerin ruhsat sahaları ve rezervleri Devletin mülkiyetinde kalmak ve elde edilecek ürün ve atıkların satışı Devlet eliyle yapılmak kaydıyla; dekapaj, ürün çıkarma, kırma eleme, ayıklama ve yıkama, paketleme, tahmil - tahliye, nakliye ile temizlik ve diğer benzeri işler ihale yoluyla üçüncü şahıslara gördürülebilir." denilmektedir.

İstlenen yasa değişikliğiyle bor, toryum ve uranyum madenlerinin üretiminin özel sektöre yapılmasının önünde hiçbir engel kalmayacaktır. Özel sektörün üreteceği ürünlerin devletçe alımı garantilenmektedir. Bu tasarı kabul edildiğinde, madencilikte bir özelleştirme yöntemi olan "**işletme hakkının devredilmesi**"nin bor madenlerimiz için yolu açılacak ve yıllardır yapılamayan "**borların özelleştirilmesi**" başarılacaktır.

Hükümet yetkililerinden gelen tüm aksi iddialara karşın ve gerekçesi ne olursa olsun bu değişiklik, 2840 sayılı Kanunla Devlet eliyle işletilmesi gereken bor madeninin özelleştirilmesi demektir. Bor madenlerinin işletilmesinin devredilmesi yoluyla gerçekleştirilecek böyle bir özelleştirme modeli, baştan beri bor madenlerini isteyen çevrelerin talebidir.

Bu değişiklikle toryum ve uranyum gibi nükleer enerji hammaddelerinin üretimi de devlet tekelinden çıkarılacaktır. Bunun sonucunda; ülkemizin geleceği açısından oldukça önem arzeden bor, toryum ve uranyum madenlerimiz uzun vadede çok uluslu şirketlerin eline geçecektir.

**Tasarı kabul edildiğinde,
madencilikte bir özelleştirme
yöntemi olan "işletme
hakkının devredilmesi"nin bor
madenlerimiz için yolu açılacak
ve yıllardır yapılamayan "borların
özelleştirilmesi" başarılacaktır.**

"Bor tuzları, uranyum ve toryum

madenlerinin aranması ve

işletilmesi Devlet eliyle yapılır"

yasa hükmünün değiştirilmeyerek

korunması ve bu tasarının

yasalaşmaması gerektiğini

bir kez daha belirtiyoruz.

Bu konuda, Türkiye Büyük Millet Meclisinde karar verecek milletvekillerinin ülkemizin geleceğini düşünerek karar vereceklerine inanıyor, konunun takipçisi olacağımızı kamuoyuna saygıyla duyuruyoruz.

PETROL İŞ SENDİKASI

KESK-ESM

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

TMMOB KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI

TMMOB MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI

TMMOB METALURJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

Rezervlerin ve ruhsat sahasının mülkiyetinin devlette kalması, hiçbir anlam ifade etmemektedir. Çünkü; kiralama yoluyla madenin rezervi tükendiğinde mülkiyet kavramı, içi boşaltılmış bir kağıt parçasından ibaret olacaktır. Anayasanın 168. maddesi, "**Tabii servetler ve kaynaklar devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bunların aranması ve işletilmesi hakkı Devlete aittir...**" demektedir. Bu maddeye göre zaten mülkiyetin devredilmesi söz konusu olamaz. Ayrıca, elde edilecek ürün ve atıkların satışının devlet tarafından nasıl ve ne şekilde yapılacağı da belirsizdir.

Bu gerekçelerle; aranmasından, işletmesine ve uç ürüne dönüştürülmüş ürünün pazarlanmasına kadar her aşamasının kamu eliyle yürütüldüğü geliştirilmiş bir bor endüstrisinin ülkemizin ve halkımızın yararına olduğuna inanıyoruz. Uranyum ve toryum gibi nükleer enerji sektörünün girdileri olan madenlerimizin korunmasını ülkemizin güvenliği açısından oldukça önemli buluyoruz.

Sonuç olarak, "Bor tuzları, uranyum ve toryum madenlerinin aranması ve işletilmesi Devlet eliyle yapılır" yasa hükmünün değiştirilmeyerek korunması ve bu tasarının yasalaşmaması gerektiğini bir kez daha belirtiyoruz.